

Vordingborg Kommune
Att.: Saeed Ghasemi, sagh@vordingborg.dk

Kystdirektoratet
J.nr. 21/10940-33
Ref. Thomas Larsen
15-10-2021

Tilladelse til renoveringsprojekt i Hårbølle Havn, Vordingborg Kommune

Kystdirektoratet giver hermed tilladelse til renoveringsprojekt i Hårbølle Havn, hvor ydermolen renoveres.

Tilladelsen indeholder afgørelse efter kystbeskyttelsesloven, kysthabitatbekendtgørelsen og miljøvurderingsloven.

Ansøgningen er indsendt og hånderet af Broconsult A/S.

Kystdirektoratet har vurderet, at det ansøgte kan tillades efter kystbeskyttelsesloven.

Kystdirektoratet har vurderet, at der ikke skal udarbejdes en konsekvensvurdering for projektet.

Kystdirektoratet har videre vurderet, at der ikke skal foretages en miljøkonsekvensvurdering (VVM) af projektet.

Lovgrundlag

Etablering af molekonstruktioner, molehoveder og kaj i lystbådehavne på søterritoriet kræver tilladelse fra Kystdirektoratet, jf. § 16 a, stk. 1, nr. 2 og 4 i kystbeskyttelsesloven (LBK nr. 705 af 29/05/2020). Dette gælder også større renoveringsprojekter, hvor der eventuelt også sker udskiftning. I henhold til § 16 a, stk. 4, kan der stilles vilkår i forbindelse med en tilladelse efter kystbeskyttelseslovens § 16 a.

Kystdirektoratet skal, når der træffes afgørelse efter kystbeskyttelsesloven, vurdere om projektet kan påvirke et internationalt naturbeskyttelsesområde eller visse udpegede arter væsentligt, jf. § 3 i bekendtgørelse om administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter for så vidt angår kystbeskyttelsesforanstaltninger samt etablering og udvidelse af visse anlæg på søterritoriet (BEK nr. 654 af 19/05/2020).

Kystdirektoratet skal, når træffes afgørelse efter kystbeskyttelsesloven, samtidig vurdere om projektet kræver en miljøkonsekvensvurdering (VVM), jf. § 21, stk. 1, i

bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (LBK nr. 973 af 25/06/2020 med senere ændringer).

Det ansøgte projekt er omfattet af lovbekendtgørelsens bilag 2, nr. 10 k, 10 l og nr. 12 b.

Tilladelsen gives på følgende vilkår

Fælles vilkår efter kystbeskyttelsesloven, kysthabitatbekendtgørelsen og miljøvurderingsloven:

1. Udformningen og etableringen af anlægget skal ske i overensstemmelse med det ansøgte.
2. Der må ikke uden Kystdirektoratets tilladelse foretages udvidelser eller ændringer af anlægget eller anlægsmetoderne.

Vilkår efter kystbeskyttelsesloven:

3. Tilladelsen bortfalder hvis anlægsarbejdet ikke er afsluttet indenfor 5 år fra udstedelsen af denne tilladelse.
4. Samtidig med at anlægsarbejdet afsluttes, skal Kystdirektoratet (kdi@kyst.dk), Søfartsstyrelsen (sfs@dma.dk) og Geodatastyrelsen (gst@gst.dk) underrettes herom. Snarest herefter skal samme myndigheder tilsendes en færdigmelding, som dokumenterer at projektet er opført i overensstemmelse med tilladelsen samt angiver anlæggets endelige position.
5. Anlæggets ejer forpligter sig til at vedligeholde anlægget i god og forsvarlig stand.
6. Tilladelsen til at etablere anlægget og det opførte anlæg må ikke uden tilladelse fra Kystdirektoratet overdrages til andre.
7. Anlægget eller dele heraf kan af Kystdirektoratet kræves fjernet, for ejers regning, såfremt:
 - anlægget ikke længere anvendes som ansøgt.
 - anlægget ikke vedligeholdes eller det ødelægges og ikke straks genetableres, eller
 - vilkår for tilladelsen ikke opfyldes eller overholdes.

Kystdirektoratet (kdi@kyst.dk), Søfartsstyrelsen (sfs@dma.dk) og Geodatastyrelsen (gst@gst.dk) skal underrettes umiddelbart efter anlæggets permanente fjernelse.

I forbindelse med en fjernelse af anlægget skal området bringes i en stand så tæt på de forhold, som eksisterede inden anlæggets etablering, som muligt.

Der skal tilsendes Kystdirektoratet (kdi@kyst.dk), Søfartsstyrelsen (sfs@dma.dk) og Geodatastyrelsen (gst@gst.dk) dokumentation for reetableringen.

Fælles bemærkninger:

Kystdirektoratet skal gøre opmærksom på at tilladelsen fortabes, hvis nogle af de for tilladelsen fastsatte vilkår ikke måtte blive opfyldt.

Tilladelsen fritager ikke modtageren for pligt til at opnå tilladelser og godkendelser, der måtte være nødvendige for gennemførelse af projektet i henhold til anden lovgivning.

Tilladelsen erstatter ikke privatretlige aftaler med fysiske og juridiske personer, som kan være berørt af projektet, ligesom den ikke fritager ejeren af anlægget for et, i forbindelse med anlæggets tilstedeværelse eller etablering, opstået civilretligt ansvar.

Tilladelsen indeholder ikke en garanti for den projekterede konstruktions sikkerhed eller stabilitet.

Kystdirektoratet skal gøre opmærksom på bekendtgørelse 1351 af 29. november 2013 om sejladsikkerhed ved entreprenørarbejder og andre aktiviteter mv. i danske farvande.

Afgørelse efter kystbeskyttelsesloven

Kystdirektoratet har vurderet, at der kan gives tilladelse til det ansøgte projekt med den begrundelse, at der ikke synes at være væsentlige hensyn der taler imod projektet, samt at projektet er renovering af eksisterende lystbådehavn.

Kystdirektoratet har bl.a. vurderet at der ikke er væsentlige naturhensyn som taler imod projektet, ligesom der ikke synes at være hensyn i øvrigt, som taler imod projektet.

I forbindelse med Kystdirektoratets vurdering er der bl.a. blevet lagt vægt på de indkomne høringssvar samt at formålet med projektet er renovering af slidt anlæg, som har behov for renovering.

Kystdirektoratet finder derfor, at der kan gives tilladelse til det ansøgte. Det skal bemærkes, at der er søgt om to løsninger for ydermolen. Løsning 1 er etablering af ny stenmole og løsning 2 er renovering af eksisterende mole. Begge løsninger er vurderingsmæssigt ens, og tilladelsen giver derfor mulighed for valg af løsning på et senere tidspunkt, hvor udbuddet er gennemført.

Afgørelse efter kysthabitatbekendtgørelsen

Alle planer og projekter, der ikke er direkte forbundet med eller nødvendige for et internationalt naturbeskyttelsesområdes forvaltning, skal vurderes med hensyn til deres virkning på områdets naturtyper og levesteder samt de arter, området er udpeget for at bevare. Alle planer og projekter skal samtidig vurderes med hensyn til deres virkning på arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

Hvis Kystdirektoratet efter høring af andre berørte myndigheder vurderer, at projektet kan påvirke et internationalt naturbeskyttelsesområde eller en beskyttet art væsentligt, skal der foretages en konsekvensvurdering af projektets virkning.

Det ansøgte projekt vil finde sted i og tilgrænsende Natura 2000-område område nr. 168 Havet og kysten mellem Præstø Fjord og Grønsund. Der er udarbejdet væsentlighedsvurdering, hvori udpegningsgrundlaget indgår.

Kystdirektoratet har i denne sag vurderet, at projektet ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af Natura 2000-områder eller bilag IV arter. Kystdirektoratet vurderer således at der ikke vil ske en væsentlig forringelse af naturtyper og levesteder eller at projektet i øvrigt vil medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, området er udpeget for, samt for bilag IV arter. Kystdirektoratet vurderer ligeledes, at der ikke sker en nævneværdig forringelse af marine kortlagte udpegningsområder, idet bugt (1160) i udbredelse er stigende og statusvurderet gunstig jf. DCE rapport 340.

Kystdirektoratet vurderer derfor, at der ikke skal udarbejdes en konsekvensvurdering for projektet.

Kystdirektoratets vurdering er foretaget på baggrund af sagens samlede oplysninger, herunder rådgivers væsentlighedsvurdering og egne konkrete vurderinger samt almene erfaringer fra sagsområdet.

Det vurderes, at renoveringen af Hårbølle havn ikke vil medføre negativ påvirkning af naturtyper eller arter i Natura 2000 området. Omfanget af arbejde med undervandsstøj sker i en kort og begrænset periode og der anvendes almindelige anlægsforanstaltninger ved arbejde på vand i områder med marsvin.

I det havnen ikke udvides, så forøges antallet af bådpladser ikke i et omfang, at det i sig selv kan påvirke som følge af intensiveret drift.

Afgørelse efter miljøvurderingsloven (VVM)

Kystdirektoratet skal vurdere, om der skal foretages en miljøkonsekvensvurdering af projekter, der er omfattet af bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

Vurderingen sker under hensynstagen til de kriterier, som er anført i bilag 6 til lovbekendtgørelsen.

For at kunne foretage denne vurdering har Kystdirektoratet bl.a. indhentet udtalelser fra andre berørte myndigheder.

Kystdirektoratet har i denne sag vurderet at projektet ikke vil indebære sådanne væsentlige påvirkninger af miljøet, at der bør foretages en miljøkonsekvensvurdering af projektet.

Kystdirektoratet har i forbindelse med denne afgørelse lagt vægt på at der er tale om almindeligt anlægsarbejde, hvor der ved særligt støjende arbejder tages hensyn til området ved at have begrænset anlægsperioden til dagtimerne. Desuden vurderes der ikke at blive anvendt materialer, som kan medføre forurening eller at der sker en sedimentspredning som følge af arbejder med havnens renovering.

Screeningen fremgår af bilag 1.

Grundlaget for screeningen er bygherres oplysninger og allerede foreliggende viden samt Kystdirektoratets almene erfaringer om det pågældende sagsområde, hvilket

er i overensstemmelse med Miljø- og Fødevareklagenævnets praksis (sagsnr. 19/07066).

Kystdirektoratet skal henlede opmærksomheden på, at afgørelsen bortfalder, hvis denne ikke er udnyttet inden 3 år efter den er meddelt, eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år.

Projektbeskrivelse

Tilladelsen omfatter renovering af to stenmoler, bådebroer, én kaj og to molehoveder, samt mindre arbejder såsom badebro.

Der er to løsninger for stenolen, og afhængigt af udbud vil én af løsningerne blive valgt.

Løsning 1:

- ny vestlig stenmole (i en reduceret udgave), bådebro samt badebro
- molehoved, (ingen ændringer ift. oprindeligt)
- Spunsning og ny cementkaj (nuv. slæbested nedbrydes og der etableres et nyt)

Løsning 2:

- Etablering af vestlig bådebro (identisk udskiftning af træ-bådebro) med stenglacis på yderside, samt badebro
- molehoved, (ingen ændringer ift. oprindeligt)
- Spunsning og ny cementkaj (nuv. slæbested nedbrydes og der etableres et nyt)

Sagsgennemgang

Efter Kystdirektoratet modtog ansøgningen, har den været sendt i høring hos Søfartsstyrelsen, Trafikstyrelsen, Miljøstyrelsen, Erhvervsstyrelsen, Fiskeristyrelsen, Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse, Vikingskibsmuseet, Vordingborg Kommune samt sendt til orientering til Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Ornitologisk Forening, Friluftsrådet, Fritidshusejernes Landsforening, EjendomDanmark og Geodatastyrelsen.

Nedenfor gengives de væsentligste bemærkninger.

Søfartsstyrelsen skrev den 2. juni 2021 følgende:

”Søfartsstyrelsen har ingen bemærkninger til ansøgningen, men skal bede om, at følgende kommer til at fremgå af en eventuel tilladelse.

BEK nr 1351 af 29/11/2013 Bekendtgørelse om sejladsikkerhed ved entreprenørarbejder og andre aktiviteter mv. i danske farvande, skal følges.

Vurderingsskema for vurdering af sejladsikkerheden ved arbejder til søs, anvendes i relevant omfang.

Midlertidig og permanent afmærkning skal godkendes af Søfartsstyrelsen.

Eventuelle restriktionsområder skal godkendes af Søfartsstyrelsen.

Arbejderne varsles til Efterretninger for Søfarende(efs@dma.dk), senest 4 uger før arbejdernes påbegyndelse.

Efter færdiggørelse indsendes oplysninger med nøjagtige positioner til Efterretninger for Søfarende samt Geodatastyrelsen(gst@gst.dk).

Bekendtgørelse og vurderingsskema kan tilgås på Søfartsstyrelsens hjemmeside:
<https://www.soefartsstyrelsen.dk/sikkerhed-til-soes/sejladssikkerhed/entrepreneeropgaver-til-soes>".

Miljøstyrelsen skrev den 7. juli 2021 følgende:

"Hårbølle Havn befinder sig på Møn og er omgivet af Natura 2000-området nr. 168.

Af Natura 2000-planen 2016-2021 Havet og kysten mellem Præstø Fjord og Grønsund (N168) fremgår det, at de konkrete bevaringsmålsætningerne for naturtyper uden tilstandsvurderingssystem, herunder de marine naturtyper, er gunstig bevaringsstatus. Det betyder, at tilstanden og det samlede areal af naturtyperne stabiliseres eller øges. Det er desuden en overordnet målsætning, at de store lavvandede marine områder har en god vandkvalitet og et artsrigt dyre- og planteliv. Områderne opfylder derved livsbetingelserne for de internationalt vigtige forekomster af trækkende vandfugle bl.a. knopsvane, pibesvane, sangsvane, grågås, pibeand, spidsand og troldand, som Danmark har et særligt ansvar for at beskytte.

Det fremgår af væsentlighedsvurderingen, at renoveringen af den vestlige mole vil omfatte at molen bliver bredere ud i søterritoriet. Derved vil der inddrages et mindre areal af kortlagt habitatnatur, bugt (1160). Det er dog vurderet i væsentlighedsvurderingen, at da det samlede areal af bugt (1160) er så stort, vil inddragelsen ikke have en negativ påvirkning af bugtens samlede tilstand.

Miljøstyrelsen kan konstatere at, det præcise areal af inddraget habitatnatur ikke opgivet præcist, men må formodes at være meget begrænset, men Miljøstyrelsen kan kun gøre opmærksom på, at Miljø- og Fødevareklagenævnet (MFKN) har anlagt en meget restriktiv praksis vedrørende inddragelse af kortlagt habitatnatur jf. Jyllinge-Nordmark-afgørelsen:

"Det er i den foreliggende sag uomtvistet, at en del af naturtyperne på udpegningsgrundlaget, herunder særligt strandeng og kalkoverdrev, vil gå varigt tabt ved projektets realisering. Miljø- og Fødevareklagenævnet lægger således til grund, at projektets gennemførelse samlet set vil indebære, at mindst 0,72 ha af et sammenhængende areal med naturtyperne strandeng, bugt, kalkoverdrev og vandløb med vandplanter vil blive varigt inddraget til etablering af kystbeskyttelses anlægget, og at de anførte naturtyper som udgangspunkt ikke vil kunne genoprettes. En sådan varig ødelæggelse af selv en mindre del af de naturtyper, som lå til grund for, at lokaliteten blev udpeget, vil åbenbart være i strid med lokalitetens bevaringsmålsætninger og dermed udgøre en skade på det internationale naturbeskyttelsesområdes integritet i artikel 6, stk. 3's forstand.

Miljø- og Fødevareklagenævnet bemærker, at det forhold, at arealerne set som en procentdel af de samlede naturtypeforekomster i habitatområdet kan synes små, ikke kan føre til et andet resultat."

Miljøstyrelsen kan derfor kun henvise til MFKN's praksis, hvoraf det er overstående må det følge, at en permanent ødelæggelse af kortlagt habitatnatur på udpegningsgrundlaget vil udgøre en skade på det internationale naturbeskyttelsesområdes integritet, på trods af at arealet og den procentvise andel er meget lille.

Bemærkningen går på selve udvidelsen af den vestlige mole, hvorimod de øvrige dele af ansøgningen, som ikke giver anledning til arealinddragelse, ikke vil være problematiske.

Vandmiljø og Friluftslivs bemærkninger:

Der synes ikke at være lavet vurderinger i forhold til vandområdeplanerne men alene i forhold til N2000. Der savnes derfor en vurdering af, om projektet kan forringe tilstanden eller hindre målopfyldelse efter vandområdeplanerne. Det er næppe tilfældet, men der bør være en adressering heraf".

Fiskeristyrelsen skrev den 23. juni 2021 følgende:

"Fiskeristyrelsen har ingen kommentarer til sagen".

Vikingskibsmuseet skrev den 2. juni 2021 følgende:

"Vikingskibsmuseet har modtaget ovennævnte høringssag.

Vikingskibsmuseet skal i den anledning udtale, at der foreligger begrundet formodning om forekomst af fortidsminder på de berørte arealer, hvorfor det er museets indstilling, at der stilles vilkår om en marinarkæologisk forundersøgelse forud for projektet. Museet er p.t. i dialog med bygherre om gennemførelse heraf (vort j.nr. 2940).

Meddelelse om vilkår vil blive fremsendt af Slots- og Kulturstyrelsen (hvor sagen har j.nr. 21-04492).

I øvrigt gælder for arbejdet Museumslovens § 29h stk.1, ifølge hvilken fund af spor af fortidsminder eller vrage gjort under anlægsarbejde straks skal anmeldes til Slots- og Kulturstyrelsen og arbejdet standes".

Slots- og Kulturstyrelsen skrev den 28. juni 2021 følgende:

"Slots- og Kulturstyrelsen har via Vikingskibsmuseet i Roskilde modtaget Kystdirektoratets høringssag af 26. maj 2021 10:22 vedrørende renovering af dele af Hår-bølle havn, Grønsund, Kalundborg kommune.

Projektet drejer sig overordnet om renovering af to stenmøler, bådebroer, én kaj og to molehoveder, samt mindre arbejder såsom badebro.

Vikingskibsmuseet har gennemgået projektet (bl.a. Fund og Fortidsminder fig. 2) og sender i henvendelse af 2. juni 2021 12:20 følgende udtalelse til Slots- og Kulturstyrelsen:

Der er gennem årene gjort flere fund af vrage og vragedele i havnen; mest sandsynligt under eller i relation til de seneste anlægsarbejder i 1954 (401661-6 og -67). Fundene er ikke nærmere stedfæstet, men fund-/anmeldelsestidspunktet

kunne indikere, at fundet er gjort under anlæggelsen af den nuværende såkaldte Cementmole, og at et eventuelt vrag dermed befinder sig her.

Dykkerpioneren Jan Uhre fremfører i 1954 (uden kildeangivelse) den spekulation, at vraget er det svenske admiralskib AMARANT, der toges som prise af danskerne efter slaget ved Møn 1677.

Slots- og Kulturstyrelsen kan herefter konkludere, at der er tale om såkaldt ”begrundet formodning” om tilstedeværelse af kulturhistorisk væsentlige fortidsminder, mv. inden for anlægsområdet. Sådanne fortidsminder er beskyttet i medfør af museumslovens § 29 g, stk. 1 og 2; se nedenfor.

Slots- og Kulturstyrelsen skal derfor bede Kystdirektoratet om at sikre, at der bliver gennemført en marinarkæologisk forundersøgelse af anlægsområdet.

Sådanne arkæologiske arbejder/forundersøgelser gennemføres for den projektansvarliges regning og i medfør af § 29 g, stk. 4 i museumsloven. Slots- og Kulturstyrelsen skal opfordre den projektansvarlige til snarest belejligt at rette henvendelse til Vikingeskibsmuseet, Vindeboder 12, 4000 Roskilde, marinarkæologisk team, att.: Mikkel H. Thomsen, telefon +45 22 67 57 21, se mailadresse nedenfor, for nærmere aftale vedr. sagens vilkår.

Hvis den projektansvarlige har supplerende informationer til belysning af sagen, skal disse tilflyde Vikingeskibsmuseet inden der mellem denne og museet laves aftale om det arkæologiske arbejde. Den endelige projektbeskrivelse, herunder budget, skal godkendes i Slots- og Kulturstyrelsen, inden arbejdet igangsættes.

Gøres der i forbindelse med forundersøgelsen fund af betydende kulturlevn vil disse være omfattet af museumslovens § 29 g, stk. 1 og/eller 2, og Slots- og Kulturstyrelsen skal, i medfør af museumslovens § 29 h og inden for fire uger, træffe afgørelse i sagen, herunder bestemme hvad der skal ske med fortidsmindet.

Under forudsætning af at de nævnte marinarkæologiske forundersøgelser gennemføres, finder Slots- og Kulturstyrelsen ikke, at der er behov for, at der udarbejdes en supplerende VVM-redegørelse”.

-

Alle bemærkninger blev sendt i partshøring hos rådgiver og Kystdirektoratet modtog bl.a. følgende bemærkninger:

Vikingeskibsmuseet

”... at der allerede mellem Vordingborg Kommune og Vikingeskibsmuseet er aftalt gennemførelse af en sådan undersøgelse, og denne bemærkning er således taget til efterretning”.

Miljøstyrelsen

Projektet indebærer ikke på nogen måde ændringer i udledninger til vandmiljøet. Projektet rummer ingen udledninger af nogen former for vandbåren, eller den sags skyld, luftbåren forurening.

Under anlægsfasen vil der skulle gennemføres enkelte arbejder på havnen og på havbunden og der vil skulle udlægges nye sten. Dette kan yderst lokalt medvirke til ophvirvling af materialer og dermed mobilisering af næringsstoffer. Der er dog

truffet omfattende foranstaltninger via krav i udbuddet til entreprenøren om anvendelse af metoder, som minimerer risici for materialeflugt under anlægsfasen. Vi anser det som fuldstændig udelukket, at projektet under anlæg og drift vil have nogen som helst negativ indvirkning på vandmiljøet, og projektet vil således ikke forringe områdets tilstand eller være årsag til at vandområdeplanernes målsætninger ikke vil kunne efterleves.

Der etableres en ny stensætning på ydersiden af havnens vestlige del. Natura 2000-grænsen følger i dag den yderste kant af en eksisterende stensætning. Det forventes, at den nye stensætning vil strække sig ca. 8 meter yderligere ud i havet i et område, hvor der overvejende findes sandbund. Projektet indebærer, at arealet med stensætning udvides med ca. 800 m².

Uagtet at vi noterer os den stramme administrative praksis i Natura 2000-sager, så mener vi således ikke, at eksemplet med Jyllinge Nordmark kan anvendes i denne sammenhæng, da der i det tilfælde var tale om et langt større arealmæssig andel af indgrebet.

Vi læser ikke Miljøstyrelsens bemærkninger som en egentlig klage over projektet eller en forhindring for projektets gennemførelse, men mere som et ønske om tydeligere adressering af projektets konsekvenser i relation til vandområdeplaner og i relation til Natura 2000-påvirkning. Vi mener, at vi med nærværende brev har præciseret disse forhold.

Vi er af den opfattelse, at projektet ikke vil udgøre en risiko for forringelser af det biologiske miljø i Grønsund eller udgøre en barriere for at målsætninger i vandområdeplanerne for Grønsund-området efterleves.

Ligeledes er det samlet set vores vurdering at projektet på ingen måde vil medvirke til en skade på Natura 2000-områdets integritet, idet vi ikke anser udvidelsen af stenmolen som et udelukkende negativt indgreb på Natura 2000-område, men at vi anser stensætninger som en mikrobiotop, som positivt kan understøtte fødegrundlaget for de fuglearter, som udgør udpegningsgrundlaget for Grønsund.

-

Miljøstyrelsen fik lejlighed til kommentere på bemærkningerne, og skrev bl.a. følgende:

”Ifølge habitatvejledningen (afsnit 4.7.3.2) kan en reduktion af en naturtype tillades, såfremt det i den konkrete sag vurderes, at der ikke er konkrete forhold i Natura 2000-området, der taler imod en sådan arealreduktion, f.eks. at der ikke er tale om levesteder, der har afgørende værdi for en arts forekomst i området. Det vil samtidig være en forudsætning, at naturtypen er stabilt eller i udbredelse. Det er desuden vigtigt at være opmærksom på, at der ikke skabes flere situationer med på hinanden følgende marginale reduktioner af naturtypeareal, der tilsammen kumulativt kan påvirke naturtypen negativt.”

Rådgiver kunne til Miljøstyrelsens bemærkninger bl.a. svare:

”Som tidligere kommenteret, vurderes en forøgelse af stensætningen at bidrage til et rigt biologisk samfund, og der er dermed ikke tale om en reduktion af levesteder for arter i området.

Tilstanden for naturtypen bugt (1160) i det pågældende Natura 2000-område N168 er ukendt, da den konkrete naturtype ikke er tilstandsvurderet lokalt.

Dog udgør bugter og vige en meget stor del af den marine del af Natura 2000-området, ca. 70 %, og trusler mod naturtilstanden udgøres ifølge basisanalysen af fiskeri, sejlads og næringsstofbelastning som renoveringen af Hårbølle Havn ikke medfører. Nationalt er udbredelse og forekomst af bugt desuden stigende.

Renoveringsprojektet vurderes dermed ikke at kunne påvirke naturtypens stabilitet eller udbredelse.

Der er ikke kendskab til andre projekter, som medfører reduktioner af naturtypen bugt inden for N168, og Vordingborg Kommune planlægger ikke yderligere havne-/kystprojekter i området. Med renoveringen af Hårbølle Havn er der ikke påtænkt yderligere havneudvidelse i fremtiden, og indgrebet over for naturtypen er holdt på et absolut minimum.

Der er redegjort for eventuelle kumulative effekter i Habitatvurderingens afsnit 8, hvor det konkluderes, at der ikke er kendte planer eller projekter, der kan have kumulative virkninger i forhold til renoveringen af Hårbølle Havn.”

Klagevejledning

Dette dokument indeholder tre afgørelser:

- afgørelse om at give tilladelse til projektet
- afgørelse om, at der ikke skal udarbejdes en konsekvensvurdering
- afgørelse om, at der ikke skal foretages en miljøkonsekvensvurdering (VVM)

Afgørelserne kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

For afgørelserne gælder følgende:

- Kystdirektoratets afgørelse kan alene påklages for så vidt angår retlige forhold.
- Klagefristen er 4 uger fra den dag afgørelsen er meddelt.
- Der klages via Klageportalen, som der er et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Man logger på via www.borger.dk eller www.virk.dk typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen.
- Klageberettigede efter kystbeskyttelsesloven er:
 - 1) adressaten for afgørelsen,
 - 2) ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,

- 3) enhver, der har en væsentlig individuel interesse i sagens udfald,
 - 4) en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker,
 - 5) lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
 - 6) landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø,
 - 7) landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser, og
 - 8) landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.
- Klageberettigede efter kysthabitatbekendtgørelsen er:
 - 1) adressaten for afgørelsen,
 - 2) ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
 - 3) enhver, som har en væsentlig, individuel interesse i sagen,
 - 4) en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker,
 - 5) lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
 - 6) landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø,
 - 7) landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser, og
 - 8) landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.
 - Klageberettigede efter miljøvurderingsloven er:
 - 1) miljøministeren,
 - 2) enhver med retlig interesse i sagens udfald, og
 - 3) landsdækkende foreninger og organisationer, der som formål har beskyttelse af natur og miljø eller varetagelse af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videresender herefter

anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen kan tilladelsen ikke udnyttes, før klagesagen er færdigbehandlet, medmindre Kystdirektoratet eller Miljø- og Fødevareklagenævnet konkret bestemmer andet.

Med venlig hilsen

Thomas Larsen
Landinspektør, Specialkonsulent i Kystzoneforvaltning
+45 91 35 74 42 | tla@kyst.dk

Kopi: Rådgiver, Søfartsstyrelsen, Trafikstyrelsen, Miljøstyrelsen, Erhvervsstyrelsen, Fiskeristyrelsen, Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse, Vikingeskibsmuseet, Vordingborg Kommune, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Ornitologisk Forening, Friluftsrådet, Fritidshusejernes Landsforening, EjendomDanmark og Geodatastyrelsen.

Kystdirektoratets afgørelse offentliggøres på Kystdirektoratets hjemmeside.

Bilag 1 - VVM screeningsskema

Det ansøgte projekt er omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2, nr. 10 k og l, og nr. 12 b og der skal derfor foretages en screening jf. lovens § 21, stk. 1, for at afgøre, om projektet er VVM pligtigt.

VVM-screeningen foretages med udgangspunkt i de kriterier, som er beskrevet i lovens bilag 6.

Vurdering af miljøpåvirkning

Vurderes det som en mulighed, at projektet/anlægget kan få en indvirkning på miljøet med hensyn til følgende kriterier?	Ja	Nej	Bemærkninger
1. Projektets karakteristika:			
Dimensioner		x	Det samlede projekt omfatter renovering af moleanlæg med molehoved og kajanlæg. Almindelige materialer herunder spuns af jern. Det er Kystdirektoratets vurdering, at anlægsarbejdet ikke vil have nogen skadelige indvirkning på miljøet. Ved denne vurdering har vi lagt afgørende vægt på, at arbejdet sker i eksisterende havneområde som gennem modernisering får forbedrede anlæg. Anlægsarbejdet er almindeligt anlægsarbejde med vanlige materialer, som benyttes til havn. Det vil sige sten, beton, jernspuns og lign., herunder mindre mængde af rene sandmaterialer.
Kumulation med andre projekter		x	KDI har ikke kendskab til igangværende projekter i området.
Anvendelse af naturressourcer		x	Der benyttes således almindelige materialer til havnekonstruktionsanlæg og der benyttes ikke knappe ressourcer.
Affaldsproduktion		x	Anlægsarbejdet eller kommende drift forventes ikke at medføre affaldsproduktion.
Forurening og gener		x	Ramning kan støje, men da der er valgt tidpunkter i dagtimer vurderes dette ikke at medfører væsentlige gener. Det skal også holdes op i mod, at anlægsperioden vurderes kortvarig for moderniseringsprojektet af havnen. I et havneområde er der i forvejen en bagvedliggende mindre støjpåvirkning som følge af almindelig drift og arbejde med både, broer, pæle osv. Projektet vurderes ikke at medføre nye væsentlige og/eller varige gener.

			Sediment kan ophvirvles ved arbejder med havbund, men det vurderes samtidig, at sedimentspredningsfanen vil være lokal og meget begrænset som følge af havnens beliggenhed og med mindre vanddybde. Sedimentet vil bundfælde tæt ved projektområdet og vil ikke udgøre nogen dybdeforringelse eller forringelse af arter og naturtyper.
Risikoen for ulykker, navnlig under hensyn til de anvendte materialer og teknologier		x	Anlægsfasen anses som almindeligt anlægsarbejde med det normale risici, der må forventes ved den slags anlægsarbejde.
2. Projekters placering - den miljømæssige sårbarhed i de geografiske områder, der kan blive berørt af projektet, skal tages i betragtning, navnlig:			
- nuværende arealanvendelse		x	Havneområde før og efter og uden udvidelse.
-naturressourcernes relative rigdom, kvalitet og regenereringskapacitet i området			Der sker ingen særlig ændring i arealinddragelse og ingen væsentlig negativ påvirkning af området.
- det naturlige miljøes bæreevne med særlig opmærksomhed på følgende områder:			
a) vådområder		x	<i>Ikke relevant</i>
b) kystområder		x	<i>Almindeligt kyst og havneområde.</i>
c) bjerg- og skovområder		x	<i>Ikke relevant</i>
d) reservater og naturparker		x	Ikke relevant
e) områder, der er registreret eller fredet ved national lovgivning; særligt beskyttede områder		X	Det ansøgte projekt vil finde sted op til Natura-2000 område. Udpegningsgrundlaget fremgår af tilhørende væsentlighedsvurdering i ansøgningen. Der er forekomst af marsvin. Det er Kystdirektoratets vurdering, at

udpeget af medlemsstater i henhold til direktiv 79/409/EØF og 92/43/EØF			udpegningsgrundet for området ikke vil blive væsentlig påvirket af projektet, grundet projektets begrænsede omfang, og <i>fastholdelse af placering</i> . Der sker ikke <i>påvirkning af Natura-2000 område, bilag IV arter eller udpegningsgrundlaget, hvor tilstanden for bugt ikke forringes</i> . <i>Væsentlighedsvurderingen har indgået i KDI's egen vurdering</i> .
f) områder, hvor de i fællesskabslovgivningen fastsatte miljøkvalitetsnormer allerede er overskredet		x	Projektet vurderes ikke at have væsentlig indvirkning på miljøkvaliteten i området i forhold til eksisterende forhold. Dette vurderes bl.a. på baggrund af, at det ansøgte projekt ikke medfører væsentlig forøget anvendelse.
g) tætbefolkede områder		x	Området er spredt bebygget og ikke tæt.
h) vigtige landskaber set ud fra et historisk, kulturelt eller arkæologisk synspunkt.		x	Ikke relevant